

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 8.

Z KRAKOWA DNIA 27 STYCZNIA 1817 ROKU W NIEDZIELE.

Z Krakowa

W dalszym ciągu przynastego Posiedzenia Seymu Rzeczypospolitej Krakowskiej dnia 19 Grudnia 1817 r.

Repr. Kozłowski ponawiając wnioszek potrzeby regulacji hipotek i posiadanie najważniejszemu Sejmowi podjętym projektowi w tym przedmiocie od Senatu zatwierzonego, odczytał Izbie Przewodawczy urządzenie Senatu z d. 25 Października bieżącego, mianowicie: że przesyła do stawiania przed Delegowaną Komisją dla wysledzenia oryginalnych zapisów, tudzież wybadania powodów zażalenia w opłacie procentów od kapitałów Akademii Krakowskiej, Szpitalom i innym Instytutom należących, które urządzenie miałoby być uciążliwym prawom Obywateli Miasta z szkodliwymi skutkami z niewiadomości prawa w przyjęciu obowiązków wynikających.

Delegowany Senator Horszowski tłumaczył cel powyższego urządzenia w uznanej potrzebie oblikwidowania należności Instytutom przypadających, które jednak jest czynem dowolnym i dowodzi raczej Oycowską troskliwość Rządu, ażeby unikając drogi prawa i połączeń z tą kosztów przez wzajemne

porozumienie się z Obywatelami załatwić zażalenie mogące spory.

Repr. Kozłowski czytał urządzenie obejmujące wyraźnie zniewolenie niepowolnych przez Wójtów i Policją Posiedzoną, a tak niezgadzał się i takoby ta oblikwidacyja była zostawiona do wolności Obywatela.

Delegowany Senator Horszowski wyrażając urządzenie wkładane pismo na Wójtów i Policją, odnosi się do porządku wezwania Obywateli za pośrednictwem których Delegowany działać będzie, nie miał zaś Senat myśli, zniewolenia do tego Obywateli i jest tylko złe wyrażenie urządzenia przez skutek nie stosowny redakcyi.

Repr. Szczyński z powodu, iż prawo Seymowe 1817 r. oddało ustanowienie własności Instytutowych co do summ kapitałnych na różnych realnościach hipotekowanych Sodom, przez odczytane urządzenie znajdował dwa sprzeczne prawa.

Deleg. Senator Horszowski oświadczył, iż, nie zachodzi żadna sprzeczność, gdyż ustawa r. 1817 ma swój skutek, urządzenie zaś Senatu jest tylko prostą oblikwidacyją Instytutowych własności z Obywatelami, która tymże szkodzić nie może i w rachunkowości jako jedynym

swym celu gdyby zaszła pomyłka sproś-
towanie z zasad prawa wynika i w ni-
czem nie ubliży prawom Obywateli.

Repr: Librowski uznawał chwalebne
cele urzędzenia Senatu w imię bę-
jącego jako następczącego sposobności Oby-
watelom objaśnienia przez się interessu
przed Delegowanym Urzędnikiem JW.
Piekarskim Vice Prezesem Sądu Appell
znanym z gorliwości swej w urzędowa-
niu i przez to zaręczającym pożądany
skutek oblikwidacyi.

Repr: Mąkólski znajdował niepo-
trzebny dodatek sankcyi urzędzenia przez
zniewolenie Obywateli i dla bezpieczeń-
stwa praw Obywatelskich wniosł, ażeby
urządzenie Senatu było inaczej zreda-
gowane z wypuszczeniem zagrożonego
znaglenia.

Marszałek Seymu oznaymił, iż w
postanowieniu powyższego urzędzenia
Senat nie miał na celu znaglenia Obywa-
teli, tylko dedanie możności Delegowa-
nemu, ażeby za poprzędnictwem Woytów
i Policyi Pośredniej mógł być zapew-
nionym o wręczonych wezwaniach Oby-
watelom.

W dalszym porządku działań Seymu
Sekretarz Seymu odczytał podaną do Iz-
by Prawodawczej petycją P. Stefana
Alexego Dzieciolowskiego o udzielenie
gruntu ornego w I. klasie morgów to-
Wiedeńskich, siąg 16,000 w sobie zawie-
rających do uprawiania roślin dwóch
na fadę granatową indyktową i karma-
zynowo-ponsonową, oraz do założenia
fabryki Indigoterji z oznaczeniem czyn-
szu.

Prośbę tę Senatowi przesłać posta-
nowiono.

Repr: Soczyński złożył na piśmie
wniosek zapłacenia P. Ostaszewskiemu

Sędziemu I. Inst. i P. Białeckiemu Sę-
dzemu Pokoju całkowitey pensyi za za-
stępstwo Urzędów przez pierwszego Sę-
dziego Appellacyi, a przez drugiego Sę-
dziego I. Instancyi.

Wniosek ten postanowiono przesłać
Senatowi.

Tenże Repr: Soczyński złożył proś-
bę P. Tomasza Switkowskiego, dzie zaw-
cy wieczystego Folwarku Męsków o wy-
nagrodzenie z powodu zalewu gruntów
wieczyste dzierzawionych i o uwolnie-
nie od sekwestracji.

Prośba ta odesłana została do Se-
natu.

Repr: Gielg złożył prośbę Obywa-
teli Gminy VII. W. M. Krakowa o zmia-
nę podatku szkolnego na podatek ogniō-
wy i postanowienie Kassy ogniōwey.

Prośbę tę odesłano do Senatu.

Repr: Soczyński Prezydntacy w Kom-
missyi Skarbowey przedstawił, iż gdy
Kommissyia Skarbowa potrzebuie do spra-
wdzenia rachunków leśnych aktów do-
tyczających nieporządnego postępowania
P. Postolki nadleśniczego w Sądzie I.
Inst. znajdujących się, gdy reklamowa-
nie tych aktów wprost od delegowanych
Senatorów nastąpić nie mogło, przeto
Kommissyia Skarbowa żąda wezwania
Senatu o przesłanie wspomnianych Ak-
tów.

Izba Prawodawcza postanowiła za-
danie Kommissyi Skarbowey przesłać
Senatowi.

Repr: Librowski z powodu przyrze-
czonego przysłania Izbie Prawodawczej
drukowanych exemplarzy obrazu staty-
stycznego kraju, żądał zapewnienia spie-
sznego skutku w przysłaniu w spomnie-
nego obrazu.

Marszałek Seymu oznaymił, iż zay-

mie się przyspieszeniem skutku przystąpiła Izba Prawodawczej, żądanych exemplarzy drukowanego obrazu statystycznego Kraju.

Na 14tym Posiedzeniu Seymu d. 20 Grudnia 1821 r.

Repr: Słotwiński uczynił wniosek, w przedmiocie łącznego wstawienia się Reprezentacyi i Senatowi do dostojnego Rządu Król: Pol: lub; wprost do samego Najjasniejszego Cesarza Wszech Rosyi Króla Polskiego, aby Akademia przy całości prawa swego do Beneficium od kollacyi Akademii zależących, a w królestwie Polskim znajdujących się zachowaną była.

Wniosek ten Izba Prawodawcza Senatowi przesłać postanowiła.

Repr: Hr. Wodzicki Członek Komisysy Skarbowey odczytał w Izbie Prawodawczej opinię Komisysy Skarbowey żądania od Senatowi inicjatywy do projektu zmniejszenia podatku osobisto-klasycyzo-przemysłowego o kwotę jaka się okaże z podsumowania Budżetu pozostająca od rozchodów, w tym porządku żeby klasy najuboższe od opłaty tego podatku uwolnione zostały.

Izba Prawodawcza opinię Komisysy Skarbowey postanowiła przesłać Senatowi do urzędowego użycia.

Sekretarz Seymu czytał nadeszłe od Senatowi odpowiedzi:

1) Co do opinii Komisysy Skarbowey zmniejszenia płacy Professorowi Kliniki tytułem na fiakra w kwocie złp. 1000 w pierwszym Budżecie oznaczonej, Senat oświadczył, iż nie widzi się byż spowodowanym do projektowania żądanego zmniejszenia płacy, która od dawna ustanowiona z względu na odległość miejsca i obowiązek Professora Kliniki

udawania się do Szpitala nie tylko w godzinach dawnych lekcyi, lecz tyle razy ile tego stan choroby osób w Sali Klinicznej złożonych wymaga, nie zdaie się byż zbyt uczynną.

2) Co do wniesienia Repr: Nowickiego również tak żądania usamowolnionych Włościan z uchwały Izby Prawodawczej udzielonych, Senat znalazł te tak wielkiej wagi, iż porywcze o nich sądzić mogłoby pociągnąć za sobą nie dające się dziś wyrachować skutki, i oświadczył, iż działania oddzielnej z mocy traktatu dodatkowego ustanowionej do tego Komisysy zasadzają się na prawidłach, które iey z woli Trzech NN. Protegujących nasz kraj Dworów przepisami zostały, a których rozpoznanie, teni mniej zmienienie udziałem Senatowi byż nie może. — Znany także skład tey oddzielnej Komisysy przypuszczać nie dozwala, ażeby w postępowaniu swoim mogła się być oddalić od wskazanych iey zasad. — Jeżeliby więc w doświadczeniu okazało się, iż cel nie ze wszystkim został dopięty, zgłębienie dopiero rzeczy i porównanie wszelkich stosunków zdołałoby odkryć prawdziwą tego przyczynę, w oznaczeniu której naybiegleyszy Statystyk mógłby się pomylić, Senat nie mając sobie oddanych Aktów Komisysy Włościańskiej, lecz tylko zawiadomiony od niej o wypadkach eęchą dobrowolnego między dwoma umawiającymi się stronami wieczyście zawartego układu oznaczonych, nie może sądzić ani o uchybionej rachubie, ani o słuszności żądań imieniem usamowolnionych Gromad wniesionych, i nie pozostało mu przeto w niniejszej okoliczności nic więcej do czynienia nad proste wniesionych

zażaleń przesłanie Kommissyi Włościańskiej, która jeżeli w nich znajdzie powód do zaprowadzenia iakowych w dziele swoim odmian, lub czynienia gdzie wypadnie przełożeń zapewne to uskutecznić nie zaniedba, a może uwagilicy nad udzielonemi pismami poczynione, potrafią zaspokoić sprawiedliwą w tej mierze troskliwość Rządu, równie i ik Reprezentacyi krajowej, które jeżeli Senatowi przesłanemi zostaną, nie omieszka z swej strony onych Izbie Prawodawczej zakomunikować.

Repr: Soczyński przydujący w Kommissyi skarbowey chciał mieć zakomunikowaną odpowiedź Senatowi, co do opinowanego zmniejszenia płacy na fiakra dla Professora Kliniki Kom: Skarbowey do urzędowego użycia.

Izba Prawodawcza postanowiła przeto komunikacyją tej odpowiedzi Senatowi Kommissyi Skarbowey.

Co do odpowiedzi na wniosek Reprezentanta Nowickiego, tenże Repr: Nowicki przymawiając się mniemał tę być niedostateczną i wyraził, iż dopełniona przez Senat komunikacyją Kommissyi Włościańskiej zażaleń Włościan usamowolnionych nie może zapewnić pożądanego skutku gdy Kom: Włościańska jest sama działającą i przyczyną tych uzaleń przedstawił nadto że w uwagach swych miał na celu połączenia żądań Reprezentacyi z Senatem, ażeby gdy Kom: Włościańska przyznaie sobie udziałność, gdy instrukcyia teyże przepisana ma naturę Statutu uległego w zmianie woli Trzech NN. Protektorów, proszeni zostali NN. Protektorowie o stosowne zmiany polepszenie bytu stanu Włościan zapewnienie.

Repr: Słotwiński, Delegowany z Akademii utrzymywał potrzebę ogłoszenia drukiem instrukcyi dla Kom: Włościańskiej wydanej tak, iak Konstytucyi, w zamiarze przekouania mieszkańców o woli NN. Protektorów.

Repr: Soczyński był zdania, iż Kom: Włościańska z wydaniem kontraktów na dzierżawy wieczne kończy swe dzieło i do żadnych w tym względzie dalszych nie należy stosunków, gdy przeto okaza się iakie niedogodności, te ulegają załatwieniu drogą Konstytucyjną, i podług Art: 13 Konstytucyi wszelka zmiana za inicjatywą Senatu przez Reprezentacyją decydowaną być winna.

Marszałek Seymu oznaymił, iż Kom: Włościańska będąc odzielnie traktatem postanowiona do oznaczenia w dobrach Duchownych i narodowych praw własności i powinności Włościan w sposób najstosowniejszy do podniesienia i ulepszenia ich bytu, nie ma żadnych stosunków z Reprezentacyją i Senatem o tyle tylko, ile oddaie dzieło swoje, gdy zaś odpowiedź Senatowi na przesłany wniosek Reprezentanta Nowickiego z dołączonym zażaleniem Włościan usamowolnionych nie ulega dalszey dyskusyi Izby Prawodawczej, lecz pozostaje wnoszącym Reprezentantom wolność złożenia dalszych swych wniosków na piśmie, przeto oświadczył, iż za złożeniem nastąpi onychże Senatowi do urzędowego użycia przesłanie.

(Dalszy ciąg w następującym Nrze.)

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Paryża d. 9 Stycznia.

Nowo odkryte spiski w Saumur Belfort nie wiele czynią tu wrażenia, ponieważ każdy widzi, że tak słabe spo-

soby nie potrafią rządu obalić. W Saumur uwięziono ogółem 23 do spisku wchodzących osób.

Xże Richelieu powrócił tu z swej wsi Courteuil i miał u Króla posłuchanie.

Mowa (wyraża Monitor w liście z Zante) którą N. Król Francuzki zagałł posiedzenia izb, obita się aż w Morei. Grecy przyjęli ją z zapalem i zaraz na Grecki język przełożoną została. Wzrok wszystkich Greków zwrócony teraz jest na zachód, zwłaszcza, iż z Francuzkich i Włoskich portów wiele wspaniałych obrońców sprawy Greków do Morei przybyło.

Pisma tutejsze głoszą, że N. Król Angielski poganił postępowanie naczelnego kommissarza wysp Jońskich, i że oczekiwany wkrótce jest jego następca w Korfu.

Wczoraj przechodził przez najludniejszą tutejszą ulicę młodzieniec w kosztownym płaszczu *á la Ourroga*, któremu nagle zaszło dwóch ludzi drogę, i jeden z nich mocno go napastował. Młodzieniec odwinął swój płaszcz, aby się mógł lepiej bronić; lecz zaledwo to uczynił, gdy oba złodzieje wraz z płaszczem błyskawicą zniknęli.

Rozporządzeniem Królewskiem z d. 4 b. m. dozwolony jest połów śledzi z wszystkich naszych portów.

Z Nancy piszą, iż w okolicach ramtejszych kwitną, iak w Maiu fiałki, a iaskółki wcale nie odleciały; zjawienie, jakiego naystarsi ludzie nie pamiętaią.

Zbiegły tu Hiszpan Gonzal: Diaz oznajmuje: że z dwiema swoimi synami i kilku walecznemi przyjacielmi odieżdża do powstańców Hiszpańskich, którzy na wzór Wandeyczyków uzbroili się za wiarę i Króla swojego. Jedno z pism

tutejszych odpowiada na to: Jenerał Lopez - Bannos oszczędzi zapewne tym panom kosztów podróży. (Jak wiadomo działa on przeciw woysku w' r'y.)

Gazeta Francyi pod napisem z Wiednia donosi, że Churszyd Basza działający przeciw twierdzy przy Janinie, w potyczce z Ali Baszą śmiertelnie raniony został, i że potem zdarzeniu woyska jego daleko się cofnęły.

Z Londynu d. 11 Stycznia.

Na publiczney aukcyi sprzedane dziś zostanie łożko srebrne po zmarłej Królowej Karolinie, które otrzymała w podarunku od Warena Hastings, a za kilka dni przydzie kolej na szpadę i order Bonapartego które nosił, gdy jeszcze był pierwszym konsulem.

Gdy Xiążę Gloucestru przed kilku dniami odwiedził okrętowy warsztat w Chatham, pokazano mu sztandar Kromwela, który podobno ten jeden pozostał się w Królestwie. Jest on czerwony, 11 stóp wysoki, a 15 szeroki, krzyż S. Jerzego (czerwony) znajduje się na białym a Irlandzka harfa (zółta) na niebieskiem polu. Gdy zmarły Król w roku 1781 oglądał ten warsztat, pokazano mu także ten sztandar i nakazał chować go troskliwie.

Wielkie zgromadzenie właścicieli ziemiańskich i dzierżawców w Holbeach uchwalilo: że nędza rolników nie pochodzi z obfitości piodów, ale szczególniej z niecznośnyh podatkow, i że tylko zaprowadzenie obszerniejszey oszczędności w wydatkach krajowych ulgę uczynić może.

Znajdujący się tu oddawna cudzoziemiec zaproponował kanclerzowi skarbowemu, aby na wszystkie przychozące do Anglii zagraniczne wexle nałożona

była stęplowa opłata, przez co powiększy się dochód krajowy o kilka mill: funtów szterlingów,

W święta Bożego Narodzenia człowiek nazwiskiem Stock, mieszkający w chatce Cratloe w Irlandyi, został przez dwóch łotrów roztrzelany. Zabity był współnikiem niechętnych, i policyia śledziła jego kroki, żli jego towarzysze wiedząc o tem i obawiając się, aby ich nie wydał, postanowili sprzątnąć go ze świata i bezecny ten czyn w święta Bożego Narodzenia uskuteczniłi. — Odezwa z podpisem Marszałka Rozum, Marszałka Nielękały i Jenerała Skala, ostrzega, iż wszystkich płacących więcej iak 40 szylingów czynszu od włoki, jeżeli od tey dzierżawy nie odstąpią, taki sam los spotka iak rodzinę Shea. — Duchowieństwo Angielskiego kościoła w Irlandyi składa się z 4rech arcybiskupów, 18stu biskupów, 300 prałatów i o. 600 1200 plebanów, a dziesięć tysięcy które w 1797 roku 35,000 wynosiły, szacują dziś do 679,000 funtów szterlingów.

Gazeta w Kilkenny wychodząca pod tytułem: Moderator, z d. 3 Stycznia donosi: że w niedzielę na kaplicy parafii Ownung przyklepiona została kartka, nakazująca wszystkim właścicielom ziemiańskim pod utratą życia zniżenie czynszów dzierżawnych. Oprócz tego oznaymiono w tey kartce, iż wyznaczoną została nagroda 500 £s. za głowę (oznaczonego z imienia znakomitego urzędnika policyi) i że ta kwota złożoną jest przez żołnierzy po 1 szylingu u Jen. Skala. Na końcu wyrażono w tey kartce: że 50,000 ludzi znajdzie się w gotowości do wtargnienia do Kilkenny i że nikogo, ktokolwiek bądź oszczędzać nie będą.

Wiele ogrodów w okolicy naszej wystawiają w tey porze roku szczególniejszy widok: kwitną bowiem w nich gwoździki, róże, aurykule, lewkonie, rozety, prymorosy, fialki, i t. d.

Rozchodzi się pogłoska, iż rząd postanowił wysłać na śródziemne morze drugą eskadrę.

W kończącym się do dnia 4 b. m. tygodniu weszło do portów Londyńskich 14,199 kwarterów pszenicy, 14,156 ięczmienia i 32,075 owsa z kraju, a z zagranicy 3450 kwarterów pszenicy, 4232 ięczmienia, 8940 owsa, i 26,528 worów maki.

Wyszło tu przed kilku dniami przepowiednie pismo, które obwieszcza co następuje: "W miesiącu Maiu r. b. będzie w całej Europie powszechne zaburzenie, i mąż wysokiego stopnia i wielkiej sławy umrze. Ku końcowi tegoż miesiąca powiększą się zaburzenia i wiele rozleje się krew. nakoniec popełnione zostaną dwa ważne zabójstwa, których sprawca, iakkolwiek to oburza, zginie śmiercią sromotną. W Czerwcu niektóre kraje (autor rozumie zapewne Hiszpanią lub południową Amerykę) doznają ulepszenia, ale sprawa ludu w Anglii znacznie się pogorszy. W Lipcu wiele rozleje się krew na wschodzie, osobliwie przez Arabów. W Sierpniu i Wrześniu wysokiego stopnia męza na stałym lądzie spotka iakieś nieszczęście. Lubo w Październiku nie nastąpi ieszcze zupełna spokoyność, przepowiada iednak autor, iż duch niespokojności między panującymi i podwładnymi przez religią uśmierzony zostanie. W Listopadzie nastąpią nadzwyczajne pożary, trzęsienia ziemi, wulkaniczne wyrzuty, i t. d. i obawiać się należy morowego powietrza. W Gru-

do'u nakoniec spotka nał nadzwyczaj, okro- ne zlarzenie i napomina, aby się na nie przygotować.

Officer Angielski w służbie Perskiej będący opisuje iak następuje Szaha Perskiego i jego stolę Teheran: Teraźniejszy Szah Feth Ali ma około 55 lat i jest wysokiego wzrostu. Postawa jego jest poważna, twarz blada i szkląca się iak marmór, ale gdy żywo o czem mówi zarumieniają się jego lice. Oczy jego są czarne i świetne, powieki szare i zapadłe, a czarna broda zasięga aż do pasa (długa broda jest u Persów od wielu wieków oznaką wysoki y godności.) Fizognomiia jego okazuje łagodność, a uśmiech jest równie przyjemny. Moralne jego przy- młoty nie ustępują fizycznem. Jest do- broczynny, wspaniały i nayoświecenszy w Persyi. Zna i cenę Europejskie zwy- czaje, ponieważ prawie zawsze otoczony jest Francuzkami i Angielskimi office- rami. Polityka jego nie jest tyle ograni- czoną iak Turcka. Jeden tylko tu przy- wiedziony przykład okaże, iak dalece różni się od polityki Porty. W Scambule xiążęta rodziny Cesarskiej zamykaneni są w seraju, w Teheran zaś xiążętom tyl- ko krwi powierzone są rządy najważ- niejszych prowincy. Woysko Perskie składa się: 1) z gwardyy Szaha i Xią- żąt, 2) z woysk koczujących pokoleń; 3) z milicyi, która ani nie jest regularną, ani ustawicznęy służby nie czyni, i 4) z rozmaitych korpusów piechoty, jazdy i artyleryi, które są na Europejski spo- sób ćwiczone i prawie tak ubrane, wy- iąwszy lichy korpus artyleryi Zembourch zwaney. Liczba gwardyy wynosi 4000, woysk koczujących pokoleń 80,000, mi- licyji 150,000, a urządzonych na Euro- pejski sposób woysk 20,000. Ogółem

254,000 ludzi. W czasach wojennych liczba woyska koczujących pokoleń i mi- licyji może być podwoioną. — Teheran stolica państwa, leży w równinie pod wzgórzami Elborz. Obwiedziona jest fosami, wieżami, i na 4 mile ciągnącym się murem. Ulice są wąskie i brulne, iak w wszystkich Perskich miastach. Kan- lub który z wyższych urzędników chcą- cy użyć świeżego powietrza, rzadko pie- chotą, ale konno udaje się za miasto z 30 do 40 pieszo idącymi za nim jego słu- żącymi. Jeden z nich niesie za nim strzą- ły, reszta idzie tylko dla parady. Na ulicach znaleźć często można opowiada- czów narodowych dzięciów mnostwem ludzi otoczonych. Do opowiadań swoich łączą oni zazwyczaj jesta i zmiany gło- su. Opowiadają n. p. miłosne dzieje Kho- sroo i Shirenee, lub czyny Rustaums, u- lubionego ich bohatera, lub śpiewają wier- sze z Ferdousi (Homera ich kraiu.) Ka- żdy od wielebnika aż do Xiącia z upo- dąbaniem ich słucha. Tak Szah iako i Xią- żęta utrzymują swych opowiadaczów, którzy gdy im się zachce opowiadać im muszą. Nazwać ich można bardami daw- nych, trubaderami średnich, a Włoskie- mi impresatorami późniejszych cza- sów.

Z Zante d. 30 Listopada.

Basza Saloniki, który cztery razy na granicach tego półwyspia pobity zo- stał, wystąpił znowu z nowo zebranemi siłami d. 20 Paźdz: (podług dawnego kalendarza) przeciw Grekom. Wezwał ich do poddania się, ofiarując im w imie- niu Sułtana przebaczenie. Grecy nieod- powiadając na jego wezwanie, cofnęli się wgląd kraiu i zostawili międzymo- rze wolne. Gdy Turcy postrzegli ten ustęp, odważyli się na przeprawę. 7000

Turków przybywszy pod Kassandra, zastali to miasto, od którego to półwyspie nazwisko nosi, od mieszkańców opuszczone. Mała ich część osadziła miasto, a reszta stanęła przed miastem. Basza, obawiając się z strony Greków podstępem wojennego, nie odważył się przejść osobiście przez międzymorze, ale osadził go 350 ludźmi. Nakoniec d. 26 Października w dniu S. Demetrego, patrona kraiowego, spodziewając się Turcy, że Grecy wedle zwyczaju w spokojnych czasach zatopią się w zabawach, postanowili uderzyć na ich stańowisko. Grecy dowodczy z swej strony poczynili w wigilią tego święta przygotowania do uderzenia nazajutrz na nieprzyjaciela. Równo ze dniem rzuciło się z wzgorzów 500 Greków z natoczywością na międzymorze i rozpędziło strzegących go Turków. W tymże czasie reszta ich wojska uderzyła odważnie na nieprzyjaciela w mieście i jego okolicach. Walka była nuyporczywsza i naykrwawsza; ale nakoniec przewyciężeni Turcy uchodzili na międzymorze, które zastali już Grekami osadzone. A tak dostawszy się między dwa ognie wszyscy wyginęli lub poymantni zostali.

Od ogłoszenia na wyspie nasyzej ustawy wojenney uwięziono nayznakomitszych naszych współziomków; nie wiedzieć za ceni jakiego czeka ich los. Mnóstwo wieśniaków zostało przez kommissyją wysłowaną na śmierć skazanych. Po odebraniu im życia, pokładziono ich w żelazne klatki i na przykład drugim, że ich także los czeka, na wzgórzach na widok publiczny wystawiono. Przy tak okrutnem postępowaniu naczał rząd rozbrojenie całej wyspy, czemu opierają się ciągle wieśniacy. Dla zmuszenia ich uciekła się rząd do podstępów; zaprosił do głównego koscio-

ła tych obywateli, którzy naywiększą przychylność ludu posiadają, pochwycił ich w liczbie 54 i w cytadeli jako zakładników osadził. Mimo tego iednak wieśniacy wzbraniają się oddać swej bronii. Swięze wojska Angielskie wysiadły na wyspę naszą, a eskadra z fregat i innych wojennych okrętów złożona, wymierzyła działa swoje przeciw miastu. Gdzie się tylko okiem rzuci, nie widać iak tylko przygotowania do wojny i cała wyspa wydaje się być w stanie zamęcia. Znaczna liczba mieszkańców poszła dobrowolnie na wygnanie.

Z Wtoch d. 2 Stycznia.

Pozostałe w Neapolu Austriackie wojsko składa się z 36,000 ludzi w pięciu dywizyjach rozłożonych iak następuje: Walmodena w Sycylii, Mohra w Abruzzach, Lederera na granicy, Hensen-Homburg w Neapolu, Wied w prowincyi Molisa. Apulia i Kalabria nayspokojniejszy prowincyi: nie są osadzone.

Z Liworna piszą pod d. 17 Grudnia: Jutro odpłynie żtąd z potrzebami wojennymi okręt do Morei. Wielu chcących walczyć za sprawę Greków wsiada na ten okręt. Grecy pragną bardzo urządzenia cudzoziemskiego legjonu, który by posłużył za wzór ich żołnierzom, którzy dobrni są strzelcami i osobiście odważnymi, prowadzą korzystnie urywkową wojnę, ale do bitwy w otwartem polu nie są zdolni. Jazdźcie nawet w przewyższaiący liczbie oprzeć się nie mogą, ponieważ nie znają Europejskiego sposobu robienia czworogranów, przez które zastonić się można nawet przeciw przewyższaiący Jazdźcie. Wedle zwyczaju kraiowego ustanowiona rada Amfikyonów postanowiła, iż regularni żołnierze tak krajowi, iako i obcy oprzeć chleba, mięsa, wina i mundurów potrzebować będą żołd. Dotąd niema przy Greckim wojsku ani kowalów, ani chirurgów. Zbywa im ieszcze na prochu, działach i potrzebach wojennych.

Listy z Alepu pod d. 30 Listopada zapewniają, iż trudno myśleć o ukończeniu wojny z Persami, ponieważ pierworodny syn Szaha, Ali Mirza który od tronu usunięty został, utworzyć sobie chce oddzielne państwo, i nie będzie słuchał rozkazów eyca, z którym od dawnego czasu żyje w niezgodzie.

DODATEK DO N^{ro} 8. GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 27 STYCZNIA 1822 ROKU W NIEDZIELE.

Z Wiednia d. 18 Stycznia.

Najnowsze (pisze Dostrzegacz Austriacki) doniesienia z Stambułu od 25 do 29 Grudnia zawierają jeszcze co następuje:

Wojska Perskie, za nadejściem rozkazu z Teheran, cofnęły się na wszystkich punktach, i za pośrednictwem wysłanych do Porty Kommissarzy zagrożone zapewne w krótkce zostaną zatargi, które nie zachodzą pomiędzy rządami, ale nagrańcznemi władzami i dały powód do napadów wojskowych. Porta naganiała z resztą postępowanie nagrańcznych baszów, i między innemi Chosrew Mehmeda, baszę Erzerum, przeniosła do Trebisondy, a na jego miejsce mianowała Rauf Mehmed, który już był raz W. Wezyrem i niedawno dał wielkie dowody przywiązania i wierności do W. Sultana, baszę Erzerum i Diarbeku i powierzyła mu dozór nad kopalniami.

W zbrojowni morskiej pracują tu z nadzwyczajnym pośpiechem nad uzbrojeniem pewney liczby okrętów, dla dowiezienia twierdzom w Morze żywności i potrzeb wojennych, których wielki cierpią niedostatek. Główney twierdzy Napoli di Romania bronią dotąd Turcy walecznie; lecz Grecy dostać na nowo

mieli znaczne posiłki. Zamykają oni także ścisło zamek Lepanto. Posiadają także na nowo Ateny, które przed szóstu tygodniami opuścić musieli, i czynią teraz mocne przygotowania do opanowania cytadeli (dawnego Akropolis), bez którey w Atenach utrzymać się nie można, i wysadzili już na powietrze kilka zewnętrznych murów.

Baszy Saloniki powiodło się po opanowaniu półwyspia Kassandry zawrzeć z nięszkańcami Monte Santo (góry Atos) ugodę. Grecy złożą oręż, lecz zato żaden zbroyny Turek nie może do tey krajiny wniść. Porta szczególnieszą nadaie wartość temu spokojnemu poddańniu się, ponieważ Monte Santo zawiera nietylko największe świętości Kościoła Greckiego, ale nadto uważane jest iako szczepona szkoła duchowieństwa Greckiego.

W stolicy tuteyszey i icy okolicach panuje spokojność, i tak Muzulmanie, iako i Chrześciance oddają się pracom swóim.

Z Drezna d. 14 Stycznia.

W tey chwili przybył tu goniec z nader smutną dla rodziny Królewskiej i całego kraju wiadomością, że wnuk J. K. Mci, Xze Klemens (urodzony w r.

1798) który w przeszley iesieni z bratem swoim, Xciem Janem, pojechał do Włoch, w Pizie na zapalenie w mozgu zachorował i w trzy dni rozstał się z tym światem.

W dniu nowego roku jazda Saska zawdziąła nowy mundur, który jest biały z niebieskiem kofnierzem i wylogami, a spodnie niebieskie z białemi oblamkami.

Z Kamieńca Podolskiego d. 1 Stycznia.

(Z Gazety Pruskiej Stanu.)

Lubo prywatne listy zeszytej poczty z Wiednia donoszą, że Porta zerwała wszelkie układy i zabiera się do wojny, poczta z Odessy pod d. 28 Grudnia przyniosła iednak z Stambułu pod d. 24 Grudnia wiadomość, (okręt przybył tam w 3 dniach) że Porta zezwoliła na wszystkie warunki Rossyi i chce dać żądaną porękoymią (lecz niewiadomo na czem się zasadza.)

Ostatnia wiadomość za tak pewną podana jest w listach z Stambułu, iż nie zostawia wątpliwości, wszelako nie da się w żaden sposób pogodzić z przygotowaniem w Multanach i na Wołoszczyźnie. Osoby mające przystęp do Salich Baszy w Jassach, zapewniają o rozpocząć się w krótcie mających nieprzyacielskich krokach, i że sam W. Sultán dowodzić będzie wojskiem i oczekiwany jest w Adryanopolu, tudzież, iż dla ogromney masy ludzi nad Prutem i obiema brzegami Donau stojący, która się ieszcze codziennie pomijaża, tak mało przysposobioney jest żywności, że tam długo stać nie może. Przybywające z Galatą i Odessy okręty toż samo głoszą i dodają, że rozjątrzone i palące wojną to wojsko źle bardzo przyjąłoby rozkaz do ustepu.

W Rossyi poczytuja wojnę za nieochybną. Nad Dniestrem zakładane są magazyny, a w Odessie robią ładunki. W wojskach nie zaszło żadne daley poruszenie; dywizya tylko Sabaniewa otrzymała od wojska Wittgensteina 3 pułki strzelców w posilku, dla ścisleyszego rozciągnięcia kordonu nad Prutem.

Z Madrytu d. 30 Grudnia.

Rząd postanowił siłą wojskową przywrócić spokoyność i porządek w Kadyxie i Sewilli. Nad przeznaczonem przeciw Sewilli wojskiem dowodzić będzie Jenerał kapitan Grenady Campoverdo. Mianowany przez Króla prefekt Sewilli nie został przyjęty i uznany. — D. 20 h. m. wszedł do Kadyxu batalion pułku Espaua. Dobrze myślący obywatele ucieszyli się z jego przybycia. Muncypalność i milicyia Kadyxa podały do Stanów Jadres, w którym wyraziły wdzięczność swoją za postanowienie d. 11 b. m. „iż terażnieysze Ministeryium nie posiada potrzebney morakrey siły, Kadyx (wyrażono daley) nie żąda iak tylko utrzymania konstytucyi. Nigdy niesplaną swey sławy, że był kolebką wolności i uratował od rozbitcia się okręt oyczyzny. Jak tylko terażnieysze Ministeryium oddalonem i zaufanie przywróconem zostanie, Kadyx i jego władze nie zaniedbają okazać swojego posuszeństwa względem władz konstytucyynych, i t. d.

Prefekt Walencyi wydał z powodu zaszłych tam niedawno rozruchów odezwę do mieszkańców, w której wzywają ich aby nie dali się uwodzić niespokoynem głowom, i natychmiast przywrócona została spokoyność.

W Bilbao była także spokoyność przerwana: kupa tak zwanego wojska wiary pokazała się przed bramami tego

miasta i kilkanaście wytrzałów na przedmieściach uczyniła, co zatrwożyło mieszkańców. Władze posłały przeciw pastnikom oddział jazdy, lecz ci za o-
czeniem go uciekli.

W Palma na wyspie Maiorce um-
rało jeszcze na dzień na żółtą gorączkę
16 do 18 osób. Niestety jest tam jeszcze
takie ciepło jak w Sierpniu.

W Burgos obwieszony został jeden
człowiek z bandy Merinos, który aż do
śmierci nie chciał przyjąć pomocy du-
chowney.

Ludne miasto Murcja wzbraniało się
także słuchać rozkazów teraźniejszego
Ministryum. Lud wybrał kommissyja,
która władze o tem postanowieniu uwiad-
domić miała, lecz te złączyły się z lu-
dem: dwa bataliony regularnego wojska,
milicyja i nadzwyczajna liczba mie-
szkańców udali się na plac konstytucy-
y i zaprzysięgli przy okrzyku: niech
życie konstytucyja i Król konstytucyjni!
obalenie teraźniejszego Ministryum.
Zadna nie zaszła tam zdróżność, wszy-
stko w największej jedności i spoko-
yności dopełnionem zostało. Potem wy-
ślano gońca z doniesieniem do Kartage-
ny, że Murcyja przystąpiła do związku
Kadyxu, Sewilli, i t. d. Takim sposo-
bem nienawiść przeciw teraźniejszemu
Ministryum rozszerza się błyskawicą od
miasta do miasta i od wsi do wsi.

Buntownicy w Naw rze (wojsko
wiary) pobitemi kilkakrotnie zostali:
poymano ich przeszło 50 i tyleż zabito.
Liczba ich wynosiła 800.

Junta publicznego kredytu zdała d.
20 b. m. Stanom sprawę względem obra-
ckowanego długu narodowego, który
do końca Listopada r. b. wynosił 29 mill:

406,993 realów kapitału płaćącego prowiz-
yją, od którego przypada prowizyi 17
mill: 360,708 realów, a niepłaćącego pro-
wizyi 1104 mill: 289,998 realów. Stany
obrały wczoray swoim prezesem na mie-
siąc następny P. Rey, a wiceprezesem
P. Villa.

W stolicy tutejszey panuje nazy-
pełniejsza spokojność, która zdaje się
także w Kadyxie i Sewilli powracać.

Naywiększe stopnie ciepła i zimna.

Dnia 17	Stycz:	r. b.	stopni zimna	— 2, 6
— 18	.	.	.	— 5, 4
— 19	.	.	.	— 1, 0
— 20	.	.	.	— 5, 6
— 21	.	.	ciepła	+ 2, 0
— 22	.	.	.	+ 2, 0
— 23	.	.	.	+ 3, 2

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, d. 27 dana będzie
Opera w 2 aktach, pod nazwiskiem: Pu-
stota, czyli dwa lisy.

We Czwartek zaś, d. 31 Stycznia,
dana będzie wielka i wystawna Opera w
3 aktach, z muzyką sławnego Cherubi-
niego, pod tytułem: LODOISKA.

Ostrzeżenie.

W Namerze 18 Krakusa pomiędzy
dzy Nowościami Krakowskimi znajdu-
je się wzmianka, że sala teatru Krakow-
skiego i wszystkie dekoracye odnowio-
ne być mają pęzlem Stachowicza. Pod-
pisany ma przeto honor ostrzedz Prze-
świetną Publiczność: że jeżeli kiedy
nowe dekoracye malowane lub stare od-
nowione być miały, aby takowe za iego
robotę nie były uważane, gdyż nietylko
nie myśli podobną trudnić się pracą, ale
nawet nie życzy sobie, aby cudza robo-
ta iego nosiła imię.

Michał Stachowicz.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym
Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Gły
na powtórny termin w dniu 10 b. m. przez Wydział pod dniem 21 z. m. Nr.
4836 oznaczonym, sprzedaż przez licytacyja 49 Dębów w sztuce Lasu Grabina pod
wsią Mętkowem w Ekonomii Narodowej Lipowiec dla braku Konkurentów skutku
nie otrzymała, przeto do teyże licytacyi nowy termin na dzień 26 Lutego r. b. w
godzinach rannych na gruncie pod warunkami poprzednio ogłoszonymi oznacza się,
a mianowicie, że sprzedaż każdego Dębu pojedynco zaczynając od ceny taxy g-
znaczoney odbędzie się za gotowe pieniądze; inne warunki każdego czasu w Bi-
rze Intendentu Dóbr pod L. 621 przy ulicy Szpitalney jako i u Lesniczego Rządo-

wego w Mętkowie przeżyżranemi bydź mogą. — W Krakowie d. 24 Stycznia 1822.

Sobolewski.

Gadomski, S. W.

JP. Nagel oddany naukom Chemii i Technologii wynalazł wodę z połączeniem rozmaitych roślin i esencji, nader pomocna w wielu dolegliwościach. Na mocy rapportu i aprobacyi rady ogólnej Lekarskiej Warszki otrzymał upowaznienie od Kom. Rządowej spraw Wewn. i Pol. przedawania teyże wody którą nazwał Aromaticzną. Oto są iey skutki: Oddala Reumatyzm, wzmacnia żołądek, wzbudza apetyt, uśmierza ból głowy, oddala wszelkie bóle zębów, ochrania od zepsucia dziąsła, zabezpiecza od cuchnięcia z ust, spędza krosty i plamy z ciała, czyszcza nadie świeżość, ułatwia rośnienie włosów, wzmacnia osłabione nerwy, oczyszcza powietrze przez kadzenie, służy oraz za napój nader przyjemny a ułatwiający strawność, użyteczność iey rozciąga się jeszcze do wielu innych słabości, co obszerniej z sposobami wewnętrznyemi i zewnętrznymi użycia znajdzie się w opisanii będącem przy każdej flaszcze wody. Dostać iey można w Warszawie na Krakowskim przedmieściu w magazynie Pani Russard pod Nr. 189, tudzież na przeciwy Kościoła XX. Bernardynów Nr. 446. W Krakowie zaś w handlu u JP. Helcia pod Nr. 259 przy ulicy Brackiej. Flaszka kosztuje złp. 3.

Jest Kocz do sorzedania calkiem nowy ze wszystkichimi do podróży potrzebami, przez naylepszego Rzemieślnika w Warszawie robiony. Ktoby ten Powoz chciał widzieć i o cenie tegoż dowiedzieć się, raczy udać się do Murgrabiego w Kamienicy na Sławkowskię ulicy pod Nr. 442.

Na żądanie W. Felixa Słotwińskiego O. P. D. Adwokata przy Sądach Krakowskich jako Kuratora masy kredalnej Pawła Schöna, w Krakowie przy ulicy Szerokiej pod L. 78 zamieszkałego. — Ja Woźny niżej przy wręczeniu Immatrykulę wyrażający.

W imieniu Rządu W. M. Krakowa i iego O. Regu, wezwałem Wierzcycieli masy kredalnej Pawła Schöna, a mianowicie: Kommissarzy Depozytowych, Jana Kantego Fachinettego byłego teyże masy Kuratora, Successorów s. p. Jakoba Girtlera byłego teyże masy Administratora, Stanisława Jędraka, Jana Kantego Bartła, Klasztor Panien Karmelitanek bosych na Wesołej przy Krakowie, Szkołę główną Krakowską, Klasztor XX. Karmelitów bosych w Czernej, Józefa Hr. Skarbek Borowskię, Eliszę i Elżbietę Olszyńskich Małżonków, Mikolaja Cencler, Franciszkę Trezzi, Successorów Józefa Mielińskiego, Walentego Litwinskię, Jana Moczarskiego, Marię Kling, Franciszka Bacquehem, Kazimierza Garczyńskię, Józefa Haller de Hallenburg, Marcina Haller, Petronelle Haller de Hallenburg, Starozakon: Sysel Aaron, Jana Kantego Bartsch, Star: Rafała Goldmannu, Karola Prاتبewera, Jęnacego Rottmann, Star: Goldberg, Juliannę Sirotową, Stefana Sirot, Franciszkę Reinhard, Gabriela Gilies, Franciszkę Aurorę de Marasse, Xięzta Kaspra de Montal, Hrabinę de Marasse, Margrabiego Sylvania de Bawai, Bartłomieja Gorczyńskię, Antoniego Malerras, Starozakonnego Berl Luxenburg, Józefa Reichersdörfer, Konegundę Hr. Zeleną, Maryannę Badeni, Handel Bryński pod firmą Jana Aloyzego Schöna, Chrystyana Fryderyka Walpert, Antoniego Józefa Feistmantel, Handel Triestki pod firmą Finzi Marinitz, Handel Triestki pod firmą Jelusig, Józefa Firman, Antoniego Glaudner, Wetzlar de Plankenstein, Józefa Prاتبewera, Michała Arnstein, Handel Wrocławski pod firmą Jana Teotila Wiener, ażeby w ciągu miesiąca jednego od wręczenia tego aktu plan dystrybucyi masy kredalnej Pawła Schöna w Kancellaryi W. Pisarza Trybunału złożony przeyrzeli i monita iezeli jakie mają do Protokolu W. Łabalewskiego jako Delegowanego podali. — Wzywam ich oraz aby naydaley za miesiąc ieden od wręczenia tego aktu na Audyencyi Trybunału I. Inst: w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod L. 1060 godzinie iotey rano stawili się i byli obecni gdy Kurator żądać będzie zatwierdzenia planu przez siebie sporządzonego i prekluzyi Wierzcycieli, którzyby zarzutów w terminie zakreślonym do protokolu nie wniesli.

Którego wezwania kopie WW. Adamowi Ekielskiemu, Adamowi Krzyzanowskiemu, Józefowi Kozłowskiemu, Józefowi Jankowskiemu, Michałowi Strużekiemu jako Patronom od Wierzcycieli ustanowionym wręczone zostają dla wiadomości. — W Krakowie d. 19 Stycznia 1822.